

30 TEMMUZ 2004 CUMA

Birgün

DI

Sizi çok özleyeceğiz sevgili dostlar

Cumhur GAZIOĞLU

Cocukluğundan beri resim yapmaya karşı ilgim vardı. Ancak karikatüre de yabancı değildim. Ağabeylerimin aldığı Akbaba dergileri ilgimi çekti. Herleyen yıllarda Gırgır dergisini izlemeye başladım. Bendeki resim tutkusunu, 1976 yılında karikatür çizmeye doğru evrildi. Duygularımı, ölkemi, karikatür yolu ile daha iyi ifade edebiliyordum, olumsuzlukları daha iyi eleştiriyordum olmaman verdiği haz ile kendimi karikatür dünyasında bulmuştum. Kişisel karikatür sergisi düzenleyip, karma sergilere de karikatür veriyordum, ama henüz bir dergide yayımlanma hazzını yakalayamamıştım.

1979 yılında Gırgır dergisine yolladığım bir karikatürüm, Oğuz Aral'ın çizim üzerine övgü dolu açıklamasıyla "Çiçeği Burunda Karikatürcüler" köşesinde yayımlandı. Bu tarih, karikatür dünyasında yarıllara sürececek serüvenimin bir dönüm noktası olmuştu. Artık sürekli Gırgır dergisine karikatür yollamaya başlamıştım. Oğuz ağabey, kimi zaman eleştiriyor, kimi zaman diğer çizgi heveslilerine örnek gösteriyordu çizimlerimi. Eleştirilen ve övgülen bu yolda hep daha iyiyeye doğru gitemezdiniz. Bir keresinde bü-

Bir hafta kadar önce, sevgili karikatürcü arkadaşımız Necati Abacı'yı kaybetmiştik. Daha onun üzüntüsünü atamamışken, şimdi de sevgili Oğuz ağabeyimizin, ustamızın aramızdan ayrılışını olmasının acısı ile sarsıldık

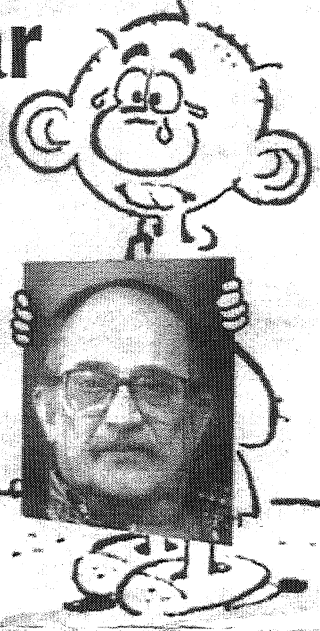
mek vardır... Oysa senin karikatürlerinde ve mektuplarında "Devrimciler illa oturaklı, ciddi, giderek askı sıratlı olur" gibisinden bir koku almaktayım ki, yanlış... Yaşamı seven, sevincine hasislik etmeyen, bel gönüllü, acının da mizahını yakalayabilen kişilerdir onlar... Ayrıca hoşgörülüdürler... Örneğin: Gençlerin eğlence partilerinde eğlenemelerine sevinirler. Hatta derslerini boşalsalar da hoş görürler... Her şeyi o veya bu şekilde ödeyen, adeta genç oldukları için 35'ine dek suçlu gibi yaşayan kişilerdir... Bünceği ya da bilinçsiz eğlenmek haklarıdır. Hatta görevleridir! Bu sözlerime senin için de son derece geçerlidir..."

Kısa süre sonra, Gırgır'ın arka kapaklarında konuk çizerler arasında yerimi aldım. Uzun bir süre arka sayfada yayınlanan çizimlerim, sonralarda "İzce Ustalar" köşesinde dergi içine taşınmıştı. Ve son aşamada da Gırgır'ın daimi çizerleri gibi dergi içinde tek başına yayınlanıyordu. Ama, bu fazla sürmedi...

Gırgır dergisinin, onu ortaya çıkaran, büyüten, yayınlarm göz bebeği haline getiren Oğuz Aral'ın elinden, 1989 yılında koparılan nam-ı diğer "Gölge Adam" Ertuğrul Akbaba'satılması (peşkes çekilmesi) ile benim de Gırgır serüvenim noktalanmış oldu. Oğuz Aral'ın keşfini yalnız bırakmayan çizer kadrosu ile bir anlamda Gırgır'ın devam olarak çıktığı Avni dergisinde de bir iki karikatürüm yayımlandı, ancak Oğuz Aral'ın bu dergiyi çizer kadrosuna emanet ederek ayrılışı ile birlikte, benim açımdan sanki derginin içi boşaltılmıştı. Gırgır'dan aldığım

hazın bu dergide hissedemeyince, dergi çizimlerimi de noktalamıştım. Gırgır dergisi eleştirilebilir yanlarına rağmen biz çizerler için hem sesimizi duyurabildiğimiz bir araçtı. hem de bir okuldu. Ve tabii ki, Oğuz Aral da öğretmenimizdi... Oğuz Aral ve onun Gırgır dergisinin, ülkemiz karikatürüne katkısını kimse küçümsemez. Aynı çizgi tarzını sürdüren şimdiki dergiler için maalesef bunu söyleyemem.

Oğuz Aral, Gırgır'dan yetişen bazı çizimci, sonraları aksisi ve despot biri olarak

eleştirilirdi. Ama, başında despot (!) bir Oğuz Aral olmayan şimdiki dergilerin de durumu ortadadır. Karikatür konusunda yetkin kimi çizerler, Oğuz Aral'ı ve Gırgır'ın mizah anlayışını kıyasıya eleştirmişlerdir. Ancak bu eleştiriyi yapanlar, genç çizerleri yetiştirmek, onlara fırsat tanımak bir yana dersun, balundukları ortamlarda saltanatlarını sürdürmeyi yeğlediler, nahıncı keseri gibi hep kendilerine yonttular. Kimi çizerler ve eleştirmenler Gırgır dergisinin muhalifliğini küçümsemişlerdir, ama tüm sorunlar neyse susup olduğu 12 Eylül sonrasında bile Gırgır dergisi muhalif çizgisinden vazgeçmemiştir. Hatta, bu nedenle de bir süre yayına engel olunmuştu; bayrağı dolamp, "Türkiyem Türkiyem..." diye gırtlak patlatarak şarkı söylediğini sıran kişilerin her gün televizyonda halka imat izletilmesini karikatürize ederek eleştirdiği için...

Kendince bir sosyalizm anlayışı vardı Oğuz Aral'ın. Vakti zamanında bir söyleşide ya da bir yazısında belirtmişti, "İpek gömlek giyemeyecek olduktan sonra, ne yapayım böyle sosyalizmi" demişti. Bu tam da "yoksullukta eşitlik" anlayışındaki sokaklaşma, sosyalizm deneyimlerine karşı, "zenginlikte eşitlik" ilkesini savunan bir eleştiriydi.

Artık şimdi Oğuz Aral da yok!

Bir hafta kadar önce, sevgili karikatürcü arkadaşımız, Necati Abacı'yı genç yaşında, en verimli çağında kaybetmiştik. Daha onun üzüntüsünü atamamışken, şimdi de sevgili Oğuz ağabeyimizin, ustamızın aramızdan ayrılışını olmasının acısı ile sarsıldık. Seni çok arayacağız Oğuz ağabey. "Avanak Avni" olarak doğup, sonradan çocuk yaşına dönen "Avni" ni, "Utandıran Adam"ı çok özleyeceğiz. "Seni saygı ve sevgiyle anıyorum."

Necati Abacı 1958

yük harflerle yazdığı uzunca bir mektubunu yollamıştı bana. Halen saklıyorum. "Sevgili Cumhur, sana sabahlamış bir gecenin dibinde özel lafayacak zamanı bulabildim... Daha doğrusu senden karikatür adına umutlu olduğum için yatma saatini geciktiriyorum..." giriş ile başlayan mektubundaki şu satırları asla unutamam: "Mizahçılıkta (Amiyane deyimle söyleyeyim) fırlatılmalı, hergeçelik vardır. Biraz tepo taklak düşünüp kimsenin fark edemediğini bulup çıkarmak, pat diye suyata vururçmek, sonra da kıs kıs gülebili-